

Ahirete ait işlerde hased olur mu? "Fılan adam namaz kılmasın, oruç tutmasın da benden yüksek olmasın." gibi temenniler nasıl anlaşılmalı?

Haset, bir başkasına verilmiş olan dünyevi nimetleri kıskanmak demektir. Hasette zimni olarak Allah'ın tasarrufunu yani taksim ve dağıtımını tenkit etmek ve beğenmemek manası vardır. Üstad Hazretleri bu manayı şöyle tarif eder:

"Hem ona gelen musibetlerden memnun ve ni'metlerden mahzun olup, kader ve rahmet-i İlâhiyeye onun hakkında ettiği iyiliklerden küsüyor. Âdeta kaderi tenkid ve rahmete itiraz ediyor. Kaderi tenkid eden başını örse vurur kırar. Rahmete itiraz eden rahmetten mahrum kalır." (1)

Buradan anlaşılın; hasid adam, hem dünyasını, hem ukbasını tahrif ettiği için, büyük bir şerre atılıyor. Kendini helak ediyor. Hasedin hiçbir tutar ve olumlu yanı yoktur. Zira bu duygu, önce sahibini yakar. Yani haset ettiği adam, nimete sahip oldukça, haset eden kişi yanar, kavrulur. Sonra, haset ettiği adama zararı dokunur. Ona zarar vermeye teşebbüs eder. Bu yüzden hasedin her tarafı şerdir.

Bu hastalığın çaresi; Haset ettiği dünyevi nimetlerin geçiciliğini ve faniliğini düşünüp, gözünü baki olan ahirete çevirmektir ki; bu da ancak kuvvetli bir iman ve tefekkür ile mümkündür.

Şayet kişi ahirete ait hasletlere haset ediyorsa, bu o kimsenin samimi olmadığı anlamına gelir. Çünkü samimi bir Mümin, Allah'a bağlı olan bir kulu ciddi sever ve onun manevi makamlarına gıpta ile bakar. Çünkü o benim gönlümün sultanını seviyor ve ona hürmet ediyor, ben sevdiğimi seveni nasıl sevmem, onun ayaklarını nasıl öpmem, onun yollarına nasıl toprak olmam, şayet olamıyor isem o sultanı sevmiyorum demektir. Dostumun dostu dostum olmuyor ise, dostuma dost değilim demektir. Sevdiğimin sevdiği sevdiğim olamıyor ise, demek sevmiyorum demektir. Allah'ın razı olduğundan razı olamıyorsam, Allah'ın benden razı olması nasıl olacak eliyazübillah!..

İnsan babasını seven birisine bile hürmet edip, baba dostu diye ona saygı duyarken, Allah'a aşık kulları sevmemek nasıl olur, demek ben Allah'ı sevmiyorum ki onun dostlarına hasetlik gösteriyorum.

"Oysa mülkün sahibi Allah'tır. Dilediğine verir, dilediğinden alır,

dilediğini alçaltır, dilediğini yükseltir, dilediğini aziz, dilediğini zelif eder. Her türlü hayır O'nun elindedir. Gerçekten O her şeye kadirdir.” (*Âl-i İmrân, 3/26*)

Fudayl bin İyaz **“Mü'min gıpta eder, münafık haset eder.”** buyuruyor. Bu mülâhazaya göre hasetliğin doğru ve hak yüzü gıptadır. Yani hasid adama hasetliği bırak denilmez, gıpta et denilir.

Gıpta; başkasında olan bir nimetin aynısının, o kişinin nimetine bir zarar ve eksilme olmadan, kendisinde de olmasını istemesidir.

(1) bk. [Mektubat, Yirmi İkinci Mektup, Birinci Mebhas, Dördüncü Vecih.](#)